

INDALECIO BIZCARRONDO (**BILINCH**)

ZERITZAION ITZ NEURLARIARI OROIMEN BAT.

COMPOSICION PREMIADA EN LOS JUEGOS FLORALES DE ESTA CIUDAD CON
ACCÉSIT.

Argi apur bat sutu zadazu
Apolo pensamentuban,
Lira sar baten soñuban doaiz
Abiya nadin kantuban;
Atozte musak, ere nigana,
Eguzkiyaren moduban,
Denen laguntzaz bana ditzadan
Bilinch-en famak munduban.

Kendu baneio gañetik bera
Gordetzen duben arriya,
Esna eraingo nuke lotatik
Gizon beneragarriya;
Kantuz alchatu nainiyoke gaur
Oroikarri¹ bat berriya,
Bere gañean ikusi dedin
Onratzen Euskal-erriya.

¿Bañan nik nola kanta nitzake
Bere baliyo aundiya?
¿Zertán bear det asi argitan
Jartzen beraren graziyak?
Nere moduban ezagututzen
Badute beste guziyak,
Bada illdako lotan naiz egon
Oroitzak dauzka biziyak.

Penak maiz lotzen zutelarikan
Berez izanik alaiya,
Iñoiz paltatzen ez baitzitzaion
Jolas berrirako gaiya;
Zuben choriyak bezela errez
Kantatutzeko doaiya,
Eta zan izdun berdingabe ta
Izkribalari galaiya.

¿Nón dira bere izkribu ezti
Eta kantacho gozoak?
¿Nón beragandik jaikitzen ziran
Euskal itz baliosoak?
Ez dira iñoiz oiñpetu izan,
Guziyak daude osoak,
Denok dauzkagu ongi ikasi
Eta gogoan jasoak.

¿Nork etzitzaken artu gogoan
Aren grazizko esanak,
Berak aitzeko zaleturikan
Egoten bagiñan danak?
Kantatzen asten zanean igual,
Inguruetan ziranak
Bere jolasak aitzeagatik
Utzitzen zituzten lanak.

Eta noizik bein azten zanean
Izkribu berriyak jartzen,
¿Zér kantu eder etziran bere
Doaitik argitaratzen?
¿Nork ez giñuzen sortu ordukoz
Ikasi eta kantatzen?
Zeñek ez, iñoiz ez aztutzeko
Moduban, ¿gogoan artzen?

¿Nórk ez dakizki euskal-erriyan
Chomin zanaren kontuba,
Abere baten bizitza eta
Kantuzko Juramentuba?
Eta, zeñek ez, ere igualik
Ez duben pensamentuba,
Iñoiz aztuko ez dan *Konchesi*
Aingerubaren kantuba?

(1) Monumento.

¿Nór zan gelditu euskal-erriyan
Bañan, nór, ikasigabe,
Ja-jai polit bat berarena ta,
Juana Vishenta Olabe?
Berakin kantu *Gaizki bizi naiz*
Eta illko banitz obe,
Eta... ¿zeiñ etzan egiñ *Izazu-*
nitzaz kupira-ren jabe?

Oekin beste lan berarenak
Gustagarriyak aiñ dira,
Eziñ aspertu liteke berak
Enzutez edo begira;
Beste edozeiñ Errezumetan¹
Egiñak izan balira,
Oraingoz eman ziyen guziyak
Mundu osoari jira.

Euskal tokiya chikiya da ta
Nonbait au dala mediyo
Etzan *Bilinch-en* famikan gizon
Aundiyan mallara iyo;
Baña pensatze nerearekiñ
Arkitutzen naiz chit fiyo,
Ez dala jakiñ, oraindik ongi,
Ark zenbat zuben baliyo.

¿Bañan ni zertan ari naiz eziñ
Egiñik bere pintura?

¿Nola nezake merezi duben
Ainbat famatu nik ura?
Egunaz maiz ta gabaz askotan
Jaio izan zait burura,
Orren neurriko itz neurlaririk,
Ez dala jaio mundura.

Nik ere igo naiya banuben
Bere allegatokira,
Bañan indarrak paltaturikan
Eman izana naiz jira;
Arranoaren² eta choriyen
Egoak igualak ezdira,
Gaur arkitzen naiz mirezturikan
Arren lanari begira.

Eguzkiyaren gisan emanaz
Disdiarizko argiyak,
Moldetzat utzi izan zituben
Gauza begiragarriyak;
Euskera miñez zegoan denboran
Egiñak dira guziyak,
Ala euskerak, eta guk beti,
Zorko dizkagu graziyak.

¿Nola etziran gauza aundiyak
Jaikiko bere burutik
Inza bezela doaiya jaisten
Bazan argana zerutik?
Guk nai bañan len utzirik bere
Grazi zerukoak zutik,
Erreiñu eder baten moduban
Ezkutatatu zan mundutik.

Aundiyak ziran bere graziyak
Bañan baita ere penak,
Ezin kontatu litezke iya
Pasa izan zitubenak;
Oek gureztat nola osatzen
Dituben goien dageunak,
Iñoiz ez ditu banatzen baten
Gañean, zori on denak.

Mundu berriya billatu zuben
Kolon, egon zan katean,
Eskulano bat beti arkitu
Oizan atsekabe pean;
Zerbantes preso, beso bakarra,
Beti penaren artean,
Eta *Kamoens* aundiya berriz,
Ill zan eritei¹ batean.

Bati zerutik doai ta grazi
Aundiyak jaisten bazaizka,
Beren ordaintzan atsekabeak
Ere azalduko zaizka;
Jaunak berari zorion utsak
Noski emango ezdizka,
Charrakin onak gure artean
Partitzen ditu erdizka.

(1) Reino.—(2) Aguila.—(3) Hospital.

¡O Bilinch! aundi, miragarriya
 ¡O! Ill ziñana *martiri*,
 ¡Zúk ere doai truke zenduben
 Malkoa pranko isuri!
 Gauza eder ta aundiyak utzi
 Zizkigutzulako guri,
 Maitetasun bat denen partetik
 Agertzen dizut gaur zuri.

Merezierak zauzkatelako
 Leku altuban jarriya,
 Zure burura ez naiz iristen
 Artzeko bere neurriya,
 Bada ustaitu bear nizuken
 Tokian koroï berriya,
 Zere oiñ alki ipintzen dizut
 Kanta, *Oroimen-garriya*.

RAMON ARTOLA.

EL BREBAJE MARAVILLOSO.

(CONCLUSION).

Cuando nota Fortun que la doncella
 se ha dormido ya en brazos de Morféo,
 con muy callado paso se aproxima
 y á su lado se sienta sobre el césped,
 ganoso de admirar á sus anchuras
 la divina belleza de la jóven.
 Su angélico semblante iluminado
 por el pálido lambo de lá luna,
 es el trasunto fiel de su alma hermosa:
 calma, bondad, pureza é inocencia
 respiran sus facciones adorables.
 Los suaves cefirillos se divierten
 con su preciosa cabellera de oro,
 cuyo color con el matiz subido
 del césped lozanísimo contrasta.
 En medio de su sueño la doncella
 ha separado el manto con las manos
 (pues su peso sin duda la fatiga),
 dejando de ese modo descubiertos
 los bien torneados brazos, cuya forma
 dibuja con verdad la estrecha manga,
 el levantado seno palpitante,
 y el primoroso cuello alabastrino.
 Con amor el de Gámiz la contempla,
 y al cielo eleva fêrvida plegaria
 pidiendo toda clase de venturas
 para la hermosa jóven; suplicando
 al Supremo Monarca de los hombres,
 que sea la existencia de la niña
 á perenne sonrisa semejante,